

ગીતા દ્વારા શાશ્વત આનંદ

રીતે રહેવું કે જે સ્થિતિમાં માનસિક શાંતિ હોય, સંપૂર્ણ સંતુલન હોય, આંતરિક સ્થિરતા હોય તથા ભય અને ચિંતામાંથી મુક્તિ હોય એનો બોધ ગીતા આપે છે. ગીતા આપણને વધુ અર્થપૂર્ણ અને શાંતિપૂર્ણ જીવન તરફ લઈ જાય છે.

ભગવદ્ ગીતામાં વર્ણવ્યા પ્રમાણે “સ્થિતપ્રજ્ઞ” ન બની શકીએ તો પણ દુઃખમાં અવિચળ રહીએ અને સુખમાં છડી ન જઈએ એ જ જીવન પ્રત્યેનો સુખદ અભિગમ છે.

જ્યારે માનવી પોતાનામાંથી ઉઠતી તમામ ઈચ્છાઓનો ત્યાગ કરે, અને વાસના શૂન્ય મનથી પોતાના સ્વરૂપમાં જ સંતુષ્ટ રહે ત્યારે એ “સ્થિતપ્રજ્ઞ” બને છે, પૂર્ણ સંતોષની આ સ્થિતિ છે. જીવનની તમામ મુશ્કેલીઓનું મૂળ-ઈચ્છાઓ છે. દુઃખમાં જેના મનમાં ઉચાટ ન થાય અને સુખ મેળવવાની જેને લાલસા ન રહે તેના રાગ, ભય તથા ક્રોધ નષ્ટ થઈ જાય છે.

વિષયોનું ચિંતન કરવાથી, ઈચ્છા કરવાથી આસક્તિ થાય છે. તેમાંથી કામના એટલે કે ઈચ્છા જાગૃત થાય છે.

ગીતાનો મૂળ સંદેશ છે અલિપ્ત અને અનાશક્તિ ભાવમાં રહી દરેક કર્મ કરો. કર્મ કરો પણ ફળની આશા ન રાખો. ક્રિયાલક્ષી બનો, પરિણામલક્ષી નહીં. અપેક્ષા સમાપ્ત થાય ત્યારે જ શાંતિની શરૂઆત થાય છે. આ સંદેશ આપણને અહંકાર અને મોહ-મમત્વથી દૂર કરે છે.

ગીતાનો મૂળ સંદેશ છે અલિપ્ત અને અનાસક્તિ ભાવમાં રહી દરેક કર્મ કરો. કર્મ કરો પણ ફળની આશા ન રાખો. ક્રિયાલક્ષી બનો, પરિણામલક્ષી નહીં. અપેક્ષા સમાપ્ત થાય ત્યારે જ શાંતિની શરૂઆત થાય છે. આ સંદેશ આપણને અહંકાર અને મોહ-મમત્વથી દૂર કરે છે. ગીતા કહે છે કે જો જીવનમાં શાંતિ લાવવી હોય તો કામ (વાસના), ક્રોધ અને લોભને દૂર કરો. Get rid of Lust, anger and greed from your life. આ ત્રણે દુર્ગુણો વિનાશકારી છે અને અધોગતિ તરફ લઈ જનાર છે. “હું કરું છું” તેવા અભિમાનનો ત્યાગ અને ફળની ઈચ્છાનો પણ જ્યારે ત્યાગ થાય છે ત્યારે કોઈ પણ કાર્ય પાર ન પણ પડે તો પણ હર્ષ-શોક થતો નથી.

તે પૂરી ન થાય તો ક્રોધ ઉત્પન્ન થાય છે. ક્રોધથી મોહ જન્મે છે અને તેને લીધે સારા-નરસાનું ભાન રહેતું નથી.

ગીતા એક સાદો, સરળ પરંતુ ગહન જીવન જીવવાનો ગ્રંથ છે. તે ક્રોધ, માન, માયા, લોભ ત્યજીને જીવનમાં મૈત્રી, પ્રેમ, કરુણા, અનુકંપા વિકસાવવાનું શીખવાડે છે. જીવનને જો સુખ, શાંતિ, સમાધિ, પ્રસન્નતા, મધુરતા અને હળવાશથી જીવવું હોય તો - Do everything you have to do, but not with greed, not with ego, not with lust, but with love, compassion and humility - તમારે જે કરવાનું છે તે કરો, પણ લોભથી નહીં, અહંકારથી નહીં, વાસનાથી નહીં, પરંતુ પ્રેમ, કરુણા અને નમ્રતાથી કરો. ✦